

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ข
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญ.....	ง
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพ.....	ช
บทที่ 1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญ.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
ขอบเขตการวิจัย.....	2
คำจำกัดความที่ใช้ในงานวิจัย/(นิยามศัพท์เฉพาะ).....	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	3
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
เชียงดา.....	5
ชา.....	7
สารต้านอนุมูลอิสระ.....	14
การอบแห้ง.....	37
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	41
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	
วัตถุประสงค์.....	45
เครื่องมือและอุปกรณ์.....	45
สารเคมี	46
วิธีการดำเนินการวิจัย.....	46
การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ.....	48
บทที่ 4 ผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย	
ผลของอุณหภูมิต่อการอบแห้งชาเชียงดา.....	49
การเปลี่ยนแปลงค่าสี.....	50
ฤทธิ์การต้านอนุมูลอิสระและปริมาณฟีนอลิกทั้งหมด.....	51
การทดสอบลักษณะทางประสาทสัมผัส.....	52

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5	
สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการวิจัย.....	53
ข้อเสนอแนะ.....	53
บรรณานุกรม	
บรรณานุกรมภาษาไทย.....	54
บรรณานุกรมภาษาต่างประเทศ.....	54
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก ^๕ ขั้นตอนการผลิตชา.....	62

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 ปริมาณสารประกอบฟลาโวนอยด์ที่พบในชา.....	11
2.2 ผลของกระบวนการหมักต่อปริมาณสารประกอบฟลาโวนอยด์ในชา.....	12
2.3 กลไกของกิจกรรมต้านอนุมูลอิสระ.....	17
2.4 กิจกรรมการต้านอนุมูลอิสระของสารประกอบพอลิฟีนอลและฟลาโวนอยด์ประเมิน โดยใช้วิธี DPPH [•] และ ABTS ^{•+}	28
4.1 การเปลี่ยนแปลงค่าสีของชาเขียวและชาเขียวดำ.....	49
4.2 ฤทธิ์การต้านอนุมูลอิสระ และปริมาณฟีนอลิกทั้งหมดของชาเขียวและชาเขียวดำ.....	50
4.3 การทดสอบลักษณะทางประสาทสัมผัส.....	51

สารบัญญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 ลักษณะทั่วไปของผักเชียงดา.....	6
2.2 สารประกอบพอลิฟีนอลที่พบในชา.....	10
2.3 กลไกการยับยั้งการเกิดออกซิเดชันของสารต้านอนุมูลอิสระชั้นทุติยภูมิ.....	20
2.4 การวิเคราะห์ความสามารถในการต้านอนุมูลอิสระโดยใช้วิธี ORAC คำนวณจากพื้นที่ ภายใต้กราฟของการลดลงของความเข้มข้นของสารเรืองแสง.....	23
2.5 กลไกของสารต้านอนุมูลอิสระในการทำปฏิกิริยากับอนุมูล ABTS ^{•+}	25
2.6 กลไกของสารต้านอนุมูลอิสระในการทำปฏิกิริยากับสารประกอบเชิงซ้อน Fe ³⁺ -TPTZ...	25
2.7 กลไกของสารต้านอนุมูลอิสระในการทำปฏิกิริยากับ DPPH.....	26
2.8 การทำงานของเทคนิคสเปกโทรโฟโตเมตรี.....	29
2.9 องค์ประกอบและการทำงานของ HPLC.....	30
2.10 โครมาโตแกรมของสารประกอบฟลาโวนอยด์จากเครื่อง HPLC	31
2.11 องค์ประกอบและการทำงานของแคปิลารี อิเล็กโทรโฟเรซิส.....	32
2.12 อิเล็กโทรฟีโรแกรมของฟลาโวนอยด์มาตรฐาน.....	33
2.13 โครงสร้างทางเคมีของ Gymnemic acid.....	42